

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Akershus

Møtedato 14.04.2021

Møtetid kl. 09:30-15:00

Møtested TEAMS

Vår dato: 15.04.2021

Utvalgssekretær Vidar Kapelrud

Telefon 95970093

Sak 20/00927

Som medlemmer møtte: Jens Thori Kogstad (leder), Torbjørg Kylland (nestleder), Eli Berven, Helge Olaf Aas, Terje Romsaas, Siri Marlen Sundhagen (ABU) og Marit Helene Lund (ABK).

Forfall: Jørgen Thorshov (1. vara).

Fra administrasjonen: Vidar Kapelrud (sekr.), Simen Solbakken, Eline Stokstad Oserud og Mona Askerød.

Til behandling:

Faste saker 5/21 21/00067-5 Faste saker Akershus 14 april 2021

[Click here to enter text.](#)

1/2021 Godkjenning av innkalling og sakliste
Vedtak: Godkjennes.

2/2021 Godkjenning av protokoll fra styremøte 18. mars 2021
Vedtak: Godkjennes.

4/2021 Regnskap/Økonomi

Periode: 202104

Dato: 09.04.2021

	Hittil i år	Årets budsjett	Hittil i fjor
Salgsinntekter	-206 442	0	-30 000
Andre inntekter	324 935	0	-30 000
Sentrale bevilgninger	-1 409 381	0	-1 426 882
Sum inntekter	-1 290 888	0	-1 486 882
Lønn og godtgjørelser	145 948	0	198 813
Andre kostnader	43 501	0	125 029
Sum kostnader	189 449	0	323 842
Driftsresultat	-1 101 439	0	-1 163 040
Finansresultat	0	0	0
Resultat	-1 101 439	0	-1 163 040

Registrerer samme utvikling som i 2020: innsparinger pga kun digitale møter.
Vedtak: Økonomirapporten tas til orientering.

5/2021

Medlemsoversikt

Små endringer siste måned:

Medlemskategori	Antall			
	09.04.2021	10.03.2021	24/2/2021	5/12/2019
P1=Personlig medlem	2316	2 312	2 313	2 473
P2=Bruksmedlem	2023	2 023	2 031	2 073
P3=Husstandsmedl.	647	645	644	674
Æ1	1	1	1	1
Æ3	4	4	4	3
Totalt	4991	4 985	4 993	5 224

Vedtak: Tas til etterretning. Se sak 35.

6/2021

Representasjon/Invitasjoner

Møteplan:

14. april 2021: **Styremøte Akershus Bondelag**

27. april 2021: Jordbrukets krav

4. mai 2021: Statens tilbud

11. mai 2021: **Styremøte Akershus Bondelag**

10-16. mai: Forhandlinger

16. mai 2021: Forhandlingene avsluttes senest

03. juni 2021: Felles styremøte Viken

9-10. juni: ÅRSMØTE i Norges Bondelag

24. aug 2021: **Styremøte Akershus Bondelag**

13. september: STORTINGSVALG

22. sept 2021: **Styremøte Akershus Bondelag**

22.-23. sept 21 Felles styremøte Viken

Oktober: Årsmøter i lokallagene

3. nov 2020: **Styremøte Akershus Bondelag**

Nov 21 ??: Ledermøte Akershus Bondelag

7. des 2021: Felles styremøte Viken

8. des 2021: **Styremøte Akershus Bondelag**

2022:

11. jan 2022: Styremøte Akershus Bondelag

8. feb 2022: Styremøte Akershus Bondelag

1. mars 2022: Styremøte Akershus Bondelag

16. mars 2022: ÅRSMØTE Akershus Bondelag

XX. mars 2022: Konstituerende møte Viken Bondelag

- o Ledermøtene i fylkene i 2021 avholdes separat i fylkene

Vedtak: Tas til etterretning.

Møter i faste utvalg:

Møte 8/4 i Grøntutvalget:

- Mange grøntprodusenter er urolige for hvordan sesongen skal bli, med sesongarbeidere som ikke slipper inn i landet. Mange vil pløye opp?
- Foredlingsindustrien ser mørkt på norske råvarer i år.
- Grøntutvalget forbereder et infomøte for Viken 29. april.

7/2021

Nytt fra ABK

- Årsmøte i ABK 17. april på Teams. Simen kjører teknikken og Eline er møteleder.

Vedtak: Tas til orientering.

8/2021

Nytt fra ABU

- Styremøte 14/4.
- Forbereder en uttalelse.
- Planlegger ledersamling for lokallagene.

Vedtak: Tas til orientering

31/21 21/00066-2 Vårkampanjen i ukene 14 og 15 (6.–16. april): «Vi dyrker landet».

Vedtak

Fylkeslaget, ved administrasjonen, følger opp kampanjen i tråd med diskusjonen i møtet.

Saksutredning

Hva er vårkampanjen?

Vårkampanjen er en omdømmebyggingskampanje, der poenget er å skape noe positivt rundt bønder og landbruk. Den er også en forberedelse til jordbruksoppgjøret. Det er i hovedsak lokallaga som skal drive kampanjen, men på fylkesnivå skal vi bistå, og inspirere der det trengs.

Årets vårkampanje handler om at vi dyrker landet: «Bondelaget har dyrket landet i 125 år, bønder enda lengre. Vi produserer mat gjennom vanlige år, med gode avlinger, gjennom tørker og pandemier. I 125 år har organisasjonen vår vært den fremste representanten for matproduksjon, vi har produsert gode råvarer og trygg mat fra landets jorder og fjøs. Dette vil vi dele med folk gjennom lokallagskampanjen i år. Inviter barnehager, skoler, politikere eller folk flest med på å dyrke landet, og å følge en bonde, et jorde eller ei plantekasse gjennom sesongen.»

Kampanjeperiode: Egentlig ukene vi er inne i: 6.-16.april, med hovedmarkering den 15. Men vi blir bedt om å utvide perioden for å gjøre den gjennomførbar. Melding og oppfordring til alle lokallaga gikk ut fra NB sentralt 9.mars. Fylkeslaga fikk melding om hva som forventes av dem 26.mars.

Digital/fysisk: Alle kampanjer blir i hovedsak digitale nå, også denne. Men det er meningen at det skal skje noe fysisk der det er mulig også.

Hva skjer hos oss? Dyrkingssesongen har ikke begynt noe særlig. De fleste lokallaga er i gang med å planlegge/diskutere hva de kan gjøre. Det høye smittenivået gjør det vanskelig. En god del har jevnlig kontakt med barnehager/skoler, og prøver å bygge på det.

Hva kan lokallaga gjøre?

- **Fx besøke en barnehage** eller invitere på gårdsbesøk (ikke så relevant i våre områder)
- Kanskje **dele ut frø eller planter** til barn i barnehage.
- «**Dyrke torget**» (altså sette ut en dyrkekasse/plantekasse på kommunens torg).
- **Hilse stortingsrepresentantene fra landet** (se under)
- Sørge for at medlemmer og tillitsvalgte filmer seg sjøl til **bonde-tv** på en dato (som kommer seinere)
- **Dele bilder og filmer** (som kommer fra NB sentralt) i slutten av april.

Hva kan/skal fylkeslaget gjøre?

- **Hjelp til å hilse fra landet:** Peke ut stortingsrepresentanter i Akershus som bør få hilsen fra sitt lokallag. Enten sende hilsen eller oppfordre lokallaget til å sende representanten(e) en hyggelig hilsen. Evt bistå med tekst/ideer. Hilsen kan være en kurv/samling produkter fra nærområdet, et gavekort på et gårdsutsalg, og en hilsen med hvor mye landbruket betyr i Akershus/enkeltkommune, og hvor mye vi produserer og hva. Meningen er å få lokalmediedekning på det de gjør. I Akershus tar fylkeskontoret hovedansvar for denne, og legger den nær månedsskiftet april/mai.
- **Sørge for at medlemmer og tillitsvalgte** filmer seg sjøl til bonde-tv på en dato (som kommer seinere)
- **Dele bilder og filmer** (som kommer fra NB sentralt) i slutten av april.

32/21 20/00927-18 Valg av Akershus sine representanter til fellesutvalg med Akershus og Østfold for Grønt og Korn

Vedtak

Akershus Bondelag oppnevnte følgende representanter til felles fagutvalg for korn og miljø for Akershus Bondelag og Østfold Bondelag:
Torbjørg Kylland (leder), Svein Bjerke og Terje Fossen-Hellesjø. Vara: Ole Kristian Sæther.

Akershus Bondelag oppnevnte følgende representanter til felles fagutvalg grønt for Akershus Bondelag og Østfold Bondelag:
Terje G. Romsaas, Sigurd Enger og Per Fredrik Saxebøl. Vara: Lill-Ann Jordfald Østby.

Saksutredning

Etter årsmøtet i Akershus Bondelag i 2020 oppnevnte styret følgende representanter til felles fagutvalg for korn og miljø, Akershus Bondelag og Østfold Bondelag:
Torbjørg Kylland (leder), Jens T. Kogstad og Øyvind Kjølberg. Vara: Svein Bjerke

Videre ble følgende oppnevnt til felles fagutvalg for grønt, Akershus Bondelag og Østfold Bondelag:
Terje G. Romsaas, Sigurd Enger og Per Fredrik Saxebøl. Vara: Lill-Ann Jordfald Østby.

Det har i ettertid vært søkelys på hvem som bør sitte i fellesutvalgene - bl.a. for å sikre utvalgenes frie rolle som rådgivende organ for styret.

Den samme diskusjonen har foregått i fellesmøter med AU/styrene i de tre fylkesbondelagene i Viken, og der er konklusjonen fra fellesstyremøte 14. januar 2021 følgende:

«4. Fylkesstyret oppnevner leder av utvalget. Etter dialog med utvalgsleder oppnevner fylkesstyret medlemmene og varamedlemmene. For øvrig konstituerer utvalget seg selv.
Ett av medlemmene skal være et medlem av fylkesstyret, men denne kan ikke være leder eller nestleder av utvalget.»

33/21 20/00784-9 Jordbruksforhandlingene 2021 - aksjonsberedskap i Akershus

Vedtak

Eventuelle aksjoner forberedes i tråd med diskusjonen i styremøtet.

Saksutredning

Styret i Akershus Bondelag ble valgt til aksjonsutvalg for Akershus Bondelag på årsmøtet 19. mars 2021.

Styret i Norges Bondelag sentralt har oppnevnt et aksjonsutvalg med disse medlemmene:

1. Erling Aas-Eng (leder)
2. Trond Bjørkås
3. Gry Ingvild Agjeld
4. Ola Råbøl
5. Inger Johanne Brandsrud

Organisasjonssjef Astrid Solberg og kommunikasjonssjef Lise Boeck Jakobsen var sekretærer for utvalget.

Utvalget har hatt følgende mandat:

Aksjonsutvalget skal utvikle aksjonsformer som synliggjør verdiskapingen i norsk landbruk og verdien av matproduksjon i hele landet. Aksjonsplanene skal ta utgangspunkt i eksisterende aksjonsplaner, men tilpasses koronasituasjonen. Planene drøftes med styret underveis i arbeidet. Det legges vekt på digital idefangst fra medlemmer, og lokal- og fylkeslag gis anledning til å komme med innspill. Endelige aksjonsplan drøftes i representantskapsmøtet i mars 2021 og vedtas av styret i april 2021.

På styremøtet ble gjennomgått:

- aksjonsutvalgets forslag til aksjon ved et eventuelt brudd
 - Tidsplan
 - Aksjonstyper
- Rollefordeling Akershus Bondelag og Bondelaget sentralt
- Rollefordeling Akershus Bondelag og lokallaga i Akershus
- Organisering av forberedelsene

Under styrets diskusjon kom det opp noen idéer og synspunkter:

- Kan brakklegging av godt eksponert jorde være aktuelt? Må kombineres med plakater med budskap, og jordet kan f.eks. senere grøftes....
- Butikkaksjon. Kan neppe gjennomføres med klistrelapper (korona), men kanskje få tillatelse til å henge opp plakater i butikker?
- Noe rettet mot Hvam vdg. Skole? Rekrutteringsformål.

....og en anmodning om ikke å bruke den største og nyeste traktoren.....

34/21 20/00927-19 Forberedelser til representantskap (8/6) og årsmøtet (9-10/6) i Norges Bondelag

Vedtak

Diskusjonen tas til etterretning.

Saksutredning

Norges Bondelags årsmøte for 2021 avholdes digitalt onsdag 9. juni og torsdag 10. juni 2021. Det er ikke utsendt noen forretningsorden for årsmøtet, og vi kjenner derfor ikke opplegget for generaldebatten, om det blir antallsbegrensning på innlegg e.l.,

Møte med årsmøteutsendingene

Akershus har 10 deltagere med stemmerett (9 delegater + fylkesleder). Våre årsmøteutsendinger er:

Helge Olaf Aas, Eidsvoll
Jørgen Thorshov, Enebakk
Kari Anne Aaby, Asker/Bærum
Torbjørg Kylland, Kråkstad/Ski
Kjell Johansen, Kråkstad/Ski

Eli Berven, Nannestad
Marthe Bogstad, Ullensaker
Terje Gulbrand Romsaas, Sørums
Kari-Anne Svennebye Aanerud, Blaker
I tillegg møter fylkesleder Jens Thori Kogstad

Forslag: årsmøtedelegatene innkalles til TEAMS-møte i uke 22 (man 31/5 – fre 4/6).

Tema for innspill fra Akershus

Arbeidsutvalget i Akershus Bondelag drøftet noen aktuelle tema, og styret inviteres til å videreføre diskusjonen om tema for innspill:

- Kornøkonomi – kanalisering – distriktsjordbruk. ...men ikke færre dyr på Østlandet!
- #BONDEOPPRØR 21: De unge bøndene sliter → Framtidsbonden klarer seg dårlig! Økte byggekostnader, lite å hente på økt prisuttak (tollvernet for svakt). Må øke tilskuddsandelen ved investeringer.
- Klima- og miljøtiltak i landbruket. RMP-fordelingsnøkkel er svært viktig for Akershus, men Bartnes antydte på representantskapet i mars at Bondelaget vil foreslå en parts-sammensatt gruppe som skal arbeide mer med saken. Hvis så skjer, er ikke saken så akutt. Hive seg på replikkrunde hvis spørsmålet kommer opp?
- Gjødselforskrift. Omfordeling av kraftfôrbasert produksjon? En regional brannfakkell, og kanskje et dårlig tidspunkt for å åpne saken??
- Rekruttering, verving og medlemsutvikling. Bekymringsfull medlemsutvikling! Hva må til for å gjøre bondeyrket attraktivt? Velferdsordninger, inntektsmuligheter?? **Skal Akershus ha dette som tema for hovedinnlegg??**
- Investeringsbehovet. Løsdriftskrav 2034, dyrevelferdsforbedringer (grisefjøs). Må øke tilskuddsandelen ved investeringer. Ombygging fra båsfjøs kommer sikkert opp – skal vi hive oss på replikkrunde når spørsmålet kommer opp?
- Tak på tilskudd

Også andre saker ble vurdert i fjor:

- Jordvern
- Rovdyr (...og villsvinn?)
- Grøntsektoren: Utenlandsk sesongarbeidskraft
- Beredskap
- Forholdet til omverdenen/opinion – Bondelaget «på hæla....»
- Fossilfritt landbruk

Valgene på årsmøtet

Kommer tilbake til saken når valgkomiteens innstilling blir kjent.

35/21 21/00271-2 Verve- og rekrutteringsutvalget

Vedtak

Arbeidet følges opp i tråd med diskusjonen i møtet.

Saksutredning

Bakgrunn og forslag til mandat: Verve- og rekrutteringsutvalget ble satt ned på fylkesstyremøte 18.mars. Vi har hatt en bekymringsfull nedgang i antall medlemmer i Akershus, og det samme gjelder hele Bondelaget.

Forslag til mandat: Verve- og rekrutteringsutvalget er satt ned for å tenke nytt, og for å skape en helhetlig tanke og ramme rundt verve- og rekrutteringsarbeidet i Akershus. Utvalget skal bidra til å analysere stoda, forberede, foreslå og prioritere tiltak for styret i fylkeslaget.

Eli Berven leder utvalget, og rekrutterer inntil to medlemmer til. Mona Askerød er sekretær.

Per 9.april er Kari Anne Aaby rekruttert til utvalget, og det er gjennomført ett møte.

Verving er arbeid for å skaffe flere medlemmer til Bondelaget. Rekruttering er et mer langsiktig arbeid for å få flere til å velge landbruket og alt knytta til det som næringsvei.

Utvalget – og dermed fylkesstyret - jobber mest konsentrert med verving i første omgang.

Mål: Fra Norges Bondelag har vi fått et mål om medlemsvekst fra 5131 **til 5213 i 2021**. Det er en vekst på 82 personer/ 1,6%.

En foreløpig og grov tidsplan for utvalgets arbeid:

April-juni: Analyser, idemyldring og forarbeid. Forberede konkrete tiltak for høsten.

August-desember: Tiltak gjennomføres.

Desember: Utvalget og fylkesstyret evaluerer arbeidet. Avgjør hva vi gjør videre.

Hvordan angriper vi det?

Verving: Analysere markedet: Hvor har vi potensial for medlemsverving? Hva ønsker de ulike gruppene seg? Hva med dem som *ikke* vil være medlem? Hvorfor vil de ikke det?

Utmeldte: Hvorfor meldte de seg ut?

Definere målgrupper for vervetiltak, og mulige tiltak, på kort og lang sikt:

Målrette mot de ulike målgruppene. Hvilke budskap bruker vi overfor de ulike, og hvordan/i hvilke kanaler presenterer vi de ulike budskapene?

Velge, prioritere tiltak og foreslå for fylkesstyret.

Rekruttering:

Ha kontakt med utdanningene, være med på skolebesøk og messer, komme i nærere kontakt med miljøet på Ås. Vi er i ferd med å oppgradere samarbeidet med Hvam vgs, og det er tre videregående skoler til med grønne utdanninger i vårt nedslagsfelt. Her er det mye upløyd mark.

Bruke anledninger som ungbonde-kurs, eierskiftekurs. Være aktive hjelpere for unge bønder. Rekruttering er også en omdømmejobb for næringa. Den må gjøres av alle.

Hvor begynner vi (ikke prioritert rekkefølge):

1. Kontakte utmeldte medlemmer for å få informasjon om hvorfor de meldte seg ut, og hva de savner/ønsker. Allerede bestemt at fylkesstyret tar seg av. Kontakt per telefon eller besøk.

Tidsplan bestemmes i møtet.

2. Gå gjennom evalueringer fra Ung Bonde- og eierskiftekursene.

3. Prøve å få en plass/replikk på Norges Bondelags årsmøte for å ta opp verving/rekruttering.

4. Skaffe oss kunnskap om rutiner for medlemsregistrering/-håndtering i Bondelaget.

5. Fortsette å idemyldre, analysere, jobbe med budskapsutvikling, konkretisere tiltak.

6. Fylle opp utvalget med ett medlem til, helst en ung mann, helst fra Follo.

36/21 21/00181-3 Høring - Endring i RMP forskriften for Oslo og Viken, bl.a. implementering av klimarådgivning i RMP

Vedtak

Høringssvar utformes i tråd med saksfremlegget diskutert i styret.

Saksutredning

Statsforvalteren for Oslo og Viken (SFOV) har sendt på høring forslag til endring i forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket for Oslo og Viken § 13 og § 30. Endringen innebærer at:

- Tilskudd til soner for pollinerende insekter avgrenses til maksimalt 5000 meter per foretak.
- I bestemmelsen om tilskudd til miljøavtale foreslås store språklige og strukturelle endringer.
- I høringsbrevet avslår SFOV å implementere klimarådgivning i RMP

Vurderinger

Administrasjonen støtter SFOV i at det bør være et tak på støtten til soner for pollinerende insekter.

Miljøavtale er et tiltak som vesentlig har fungert i Buskerud. Tiltaket har liten betydning her i Akershus. Vi har heller ikke innvendinger mot forenklingen.

I Jordbruksoppkjøret 2020 ble det bestemt at klimarådgivning skal innlemmes som tiltak i de regionale miljøprogrammene (RMP). Rådgivningen skal omfatte bondens arbeid med å redusere utslipp og øke opptak, samt klimatilpasning. Det er lagt til grunn at tiltakene skal innføres fra søknadsomgangen 2021. Landbruksdirektoratet ble gitt i oppdrag å utrede hvordan en tilskuddordning kan utformes. Landbruksdirektoratet leverte sitt innspill 18.12.2020. Da klimarådgivning ikke er lagt inn som et tiltak i nasjonal instruks for regionale miljøtilskudd, er tiltaket ikke implementert i forslag til endring i forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket for Oslo og Viken.

Det følger ikke «friske» penger med forslaget, og et nytt tiltak vil bidra til at alle satser må bli litt lavere. Vi bør si klart fra om at det må følge midler med hvis nye tiltak skal implementeres. Derfor – selv om formålet med å få i gang klimarådgivning på gardsnivå er godt, støtter vi SFOVs konklusjon også på dette punktet.

37/21 21/00338-1 Refleksjoner rundt løsdriftskravet i 2034

Vedtak

Akershus Bondelag støtter løsdriftskravet som kommer i 2034, selv om det kan gi utfordringer for flere melkeprodusenter. Fylkeslaget søker å få oppdatert oversikt over situasjonen og planene for båsfjøsgårdene i fylket – bl.a. gjennom kontakt med Tines produsentlag. Fylkeslaget vil støtte alle initiativ som har som formål å søke de beste løsninger tilpasset det enkelte bruk

Saksutredning

Historikk

Vedtak om løsdriftskrav i 2004 om at norsk mjølke- og storfeproduksjon skal foregå i løsdriftsfjøs innen 2024.

Dette ble senere vedtatt utsatt til 2034.

Fra 2024 er det krav om kalvingsbinge, og beite-/mosjonskravet er utvidet til 16 uker for båsfjøs.

Båsfjøs i Akershus (mjølkeku):

Løsdrift: 48

Båsfjøs: 36

Ikke oppgitt: 2

Antall foretak: 115

Kan også være noen som har ammedyr i båsfjøs.

Behov for investering: Nibio har beregnet at det vil koste bøndene mellom 18 og 23 milliarder. Store regionale forskjeller.

Orienteringssaker

Saknr	Arkivsak	Tittel
10/21	20/00927-20	Orienteringssaker styremøte 14 april 2021: • 21/00292 Forskrift om næringsmessig transport av dyr (møte 12/4)• 21/00181 Vannområdene/RMP (møter 8/4 og 13/4)• 20/00581 Politiske møter: ○ 19. april KrF○ Landbruksnettverket i H: møte 21/4 med Marthe Bogstad og Eline.• 21/00068 Klimameldingen - stortingsbehandlingen• 21/00068 Handelsavtale med Storbritannia (NB! Mulig markering)• #BONDEOPPRØR 21: De unge bøndene sliter! Framtidssbonden klarer seg dårlig!• Høring - hastighetsforskjeller på veg - forslag om å øke minimumshastighet på motorveg fra 40 til 60 kmt. Sak sendt på høring til lokallaga med frist 1. mai.

Saker til refleksjon:

- Styrets evaluering av arbeidsform.